

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Кафедра інформатики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан фізико-математичного
факультету

Каленик М.В.

« 30 » серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ІНФОРМАТИКИ

спеціальність 014 Середня освіта

предметна спеціалізація 014.09 Середня освіта (Інформатика)

факультет фізико-математичний

Європейська кредитно-трансферна система
організації освітнього процесу

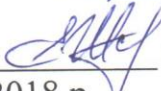
Суми – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія інформатики» для студентів
денної форми навчання
спеціальність 014 Середня освіта
предметна спеціалізація 014.09 Середня освіта (Інформатика)

Розробники:

Семеніхіна Олена Володимирівна – д.пед.н., проф., професор кафедри
інформатики

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри інформатики
Протокол № 11 від «26» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри О.В. Семеніхіна
«26» 08 2018 р. ✓

Затверджено вченою радою фізико-математичного факультету
Протокол № 1 від «30» серпня 2018 р.

Голова М.В. Каленик

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма
Кількість кредитів – 3	бакалавр	Обов'язкова
		Рік підготовки
4		
Семестр		
8		
Лекції		
16		
Практичні		
24		
Консультації		
2		
Самостійна робота		
48		
Вид контролю		
Залік		
Загальна кількість годин – 90		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 2		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є розвиток професійної компетентності майбутніх бакалаврів середньої освіти, вчителів інформатики, через: систематизацію та узагальнення знань про становлення науки інформатики та історичний розвиток інформаційних технологій, розвиток м'яких соціальних навичок і формування загальної культури вчителя.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

За результатами вивчення дисципліни студенти мають

знати:

- історію розвитку інформатики як науки, етапи її становлення;
- історичні постаті в інформатиці та їхній вплив на розвиток науки та інформаційних технологій загалом;
- розвиток інформаційних технологій в ретроспективі;
- вплив українських вчених та українців на розвиток сучасної бази інформаційних технологій і засобів;

вміти:

- опрацьовувати історичні джерела, спеціалізовані в галузі ІТ джерела з метою ретроспективного аналізу розвитку ІТ та інформатики;
- аргументувати етапи розвитку інформаційних технологій;

- здійснювати пошук та оцінку історичних фактів, пов'язаних з розвитком ІТ;
- презентувати авторські матеріали та обґрунтовувати власне бачення розвитку ІТ в Україні

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Періоди розвитку інформатики. Історія розвитку математичних основ інформатики. Доелектронна історія обчислювальної техніки. Історія розвитку електронної обчислювальної техніки. Еволюція програмного забезпечення.

Тема 2. Видатні постаті в інформатиці. Вчені, які обумовили розвиток інформатики як самостійної науки. Жінки в інформатиці. Вплив особистостей на розвиток інформаційних технологій і засобів.

Тема 3. Перша обчислювальна техніка та ЕОМ. Історія розвитку електронної обчислювальної техніки. Вклад фон Неймана в розроблення архітектури ЕОМ. Формування індустрії і ринку ЕОМ. Персональні комп'ютери. Покоління персональних комп'ютерів.

Тема 4. Програмне забезпечення. Еволюція програмного забезпечення. Операційні системи та їхній розвиток. Мови програмування. Класифікація сучасних мов програмування. Комп'ютерні мережі. Поява Інтернет.

Тема 5. Інформатика та ІТ в Україні. Розвиток інформатики як науки. Українські вчені-інформатики. Інформатика як освітня дисципліна. Інформатика крізь призму загальноосвітньої підготовки. Ринок ІТ-спеціальностей в Україні.

5. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Усього	Денна форма					Заочна форма					
		у тому числі					у тому числі					
		Лекції	Практ.	Лаб.р.	Конс.	Сам.р.	Усього	Лекції	Практ.	Лаб.р.	Конс.	Сам.р.
Тема 1	14	2	4			8						
Тема 2	18	4	6			8						
Тема 3	14	2	4			8						
Тема 4	16	4	4			8						
Тема 5	28	4	6		2	16						
Усього годин	90	16	24		2	48						

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Періоди розвитку інформатики. Історія розвитку математичних основ інформатики. Доелектронна історія обчислювальної техніки. Історія розвитку електронної обчислювальної техніки. Еволюція програмного забезпечення.	2
2	Тема 2. Видатні постаті в інформатиці. Вчені, які обумовили розвиток інформатики як самостійної науки. Жінки в інформатиці. Вплив особистостей на розвиток інформаційних технологій і засобів.	4
3	Тема 3. Перша обчислювальна техніка та ЕОМ. Історія розвитку електронної обчислювальної техніки. Вклад фон Неймана в розроблення архітектури ЕОМ. Формування індустрії і ринку ЕОМ. Персональні комп'ютери. Покоління персональних комп'ютерів.	2
4	Тема 4. Програмне забезпечення. Еволюція програмного забезпечення. Операційні системи та їхній розвиток. Мови програмування. Класифікація сучасних мов програмування. Комп'ютерні мережі. Поява Інтернет.	4
	Тема 5. Інформатика та ІТ в Україні. Розвиток інформатики як науки. Українські вчені-інформатики. Інформатика як освітня дисципліна. Інформатика крізь призму загальноосвітньої підготовки. Ринок ІТ-спеціальностей в Україні.	4
	Разом	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Періоди розвитку інформатики.	4
2.	Тема 2. Видатні постаті в інформатиці.	6
3.	Тема 3. Перша обчислювальна техніка та ЕОМ.	4
4.	Тема 4. Програмне забезпечення.	4
5.	Тема 5. Інформатика та ІТ в Україні.	6
	Усього годин	26

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Розробити часову шкалу розвитку інформатики як науки	8
2	Підготувати презентацію про видатну особистість в інформатиці (за варіантами)	8
3	Розробити схемографіку розвитку ЕОМ	8
4	Підготувати реферат про розвиток вільно поширюваного програмного забезпечення (за варіантами)	8

	Розробити відео (3 хвилини) про становлення ІТ-фірми в Україні/області/ місті	16
	Разом	48

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль					ІНДЗ	ККР	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Сума балів
1.	2.	3.	4.	5.					
10	10	10	10	10					
50					25		25		100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи),	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
64 – 74	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання є адитивною і передбачає накопичення балів за різними видами діяльності: виконання лабораторних робіт та їхній захист, узагальнений відео-проект.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Апокин И. А. История вычислительной техники: От простейших счетных приспособлений до сложных релейных систем / И. А. Апокин, Л. Е. Майстров. – М.: Наука, 1990. – 264 с.
2. Глушков В. М. Основы безпаперової інформатики / В. М Глушков. – М.: Наука, 1987.
3. Гутер Р. С. От абака до компьютера. – 2-е изд., испр.и доп. / Р. С. Гутер, Ю. Л. Полунов. – М.: Знание, 1981. – 208 с. + 32 с. вкл.

4. Малиновский Б. Н. Очерки по истории компьютерной науки и техники в Украине/Б.Н. –К.,1998.–452с.
6. Малиновский Б. Н. История вычислительной техники в лицах / Б. Н. Малиновский. – Киев: Фирма "КИТ", ПТОО "А.С.К", 1995. – 384 с.
5. Сергієнко І. В. Інформатика в Україні: становлення, розвиток, проблеми / І. В. Сергієнко. – К., 1999. – 354 с.
7. Сергієнко І. В. Становлення і розвиток досліджень з інформатики / І. В. Сергієнко. – К., 1998. – 204 с.
6. Бжезінський З. Велика інформатика / З Бжезінський. – Львів: Лілея-НВ, 2000. – 236 с.
7. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології. Посіб. / За ред. О. І. Пушкаря. – К.: Видавничий центр "Академія", 2002. – 696с.
8. Крол Эд Все об Internet / Эд Крол. Пер. с англ. С. М. Тимачева. – К: ВНУ, 1995. – 278 с.
9. Почепцов, Г.Г. Теория и практика информационных войн / Г. Г. Почепцов. – Ровно: Волинські обереги, 1999. – 124 с.
10. Колін К. К. Еволюція інформатики та проблеми формування нового комплексу наук про інформацію / К. К. Колін // Науково-технічна інформація. ВІНІТІ. Сер. 1. No 5, 1995. – С. 1 – 7.
11. Сергієнко І. Віктор Глушков. Піонер обчислювальної техніки // Вісник Національної Академії наук ВІПУСК No 43, 149 України. – 1998. – No 7–8. – С. 64–73.
12. Хоменко Л. Г. История отечественной кибернетики и информатики. Монография / Л. Г. Хоменко. – К., 1998. – 455 с.

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Лабораторні роботи проводяться за наявності персональних комп'ютерів з доступом до мережі Інтернет та відповідним програмним забезпеченням (пакет офісних програм, браузері, програми перегляду відео, графічні редактори тощо).